

คำชี้แจง

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการกุศลภึกษาได้ตรวจสอบว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เสรีจเรียบร้อยแล้ว ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญ จึงเป็นกรณีที่สมควรจัดให้มีการรับฟัง
ความคิดเห็นและทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่
ตรวจสอบแล้วตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ จึงเห็นสมควรเผยแพร่เพื่อให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง
และประชาชน โดยสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางไปรษณีย์ส่งถึงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง^๑
สำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ
๑๖๐ หมู่ ๓ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง^๒
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๑๐ หรือทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๑๔๓ ๗๙๙๙ - ๓
หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Election@ect.go.th ทั้งนี้ ท่านสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้ตั้งแต่วันที่
๑๘ มกราคมถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๓๙๗๘๓ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

(๑) อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกាទิพารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพัจารณา ก่อนเสนอรัฐสภาต่อไป

(๒) รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญ ของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ

(๓) ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ (เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี). ในกรณีที่ไม่ได้รับยกเว้นนี้

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาเห็นสมควร จัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “เขตเลือกตั้ง” (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔ บทนิยาม))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑))

- (๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดด่วนและสถานที่ที่พระครรภ์เมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๔))
- (๔) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนคณะกรรมการประจำน่วยเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ (๑)))
- (๕) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีและการแบ่งเขตเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖))
- (๖) แก้ไขเพิ่มเติมน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๘ (เพิ่มมาตรา ๓๐/๑))
- (๗) กำหนดให้มีการตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖))
- (๘) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร (ร่างมาตรา ๑๐ (ยกเลิกมาตรา ๔๔) และร่างมาตรา ๑๔ (เพิ่มส่วนที่ ๓/๑ หมายเลขอื่นที่จะใช้ออกเสียงลงคะแนนแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๑/๒))
- (๙) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบสิทธิกรรมการสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยตัดเรื่องการคำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่ออออก (ร่างมาตรา ๑๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓) และร่างมาตรา ๑๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ วรรคสอง)))
- (๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรายชื่อในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง))
- (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพระครรภ์เมือง (ร่างมาตรา ๑๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒))).
- (๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมการตรวจสอบบัญชีรายรับและรายจ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗ วรรคสาม)))
- (๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อห้ามในการหาเสียง การอุகเสียงลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนน เพื่อให้ครอบคลุมการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๑๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง) ร่างมาตรา ๑๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๔) ร่างมาตรา ๒๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑) ร่างมาตรา ๒๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๓) ร่างมาตรา ๒๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๙) ร่างมาตรา ๒๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๓ วรรคสอง) ร่างมาตรา ๒๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๗ วรรคสอง) ร่างมาตรา ๒๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๘ (๔) (๕) และ (๖)) และร่างมาตรา ๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๓))
- (๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดลักษณะหีบบัตรเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๕))
- (๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การนับคะแนนอกราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๒๔ (เพิ่มมาตรา ๑๓ วรรคสามและวรรคสี่))

(๑๖) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน (ร่างมาตรา ๒๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๒))

(๑๗) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคำนวนสัดส่วนเพื่อหาผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๒๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๖ วรคหนึ่ง) ร่างมาตรา ๓๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๔) และร่างมาตรา ๓๑ (ยกเลิกมาตรา ๑๓๑))

(๑๘) กำหนดเกี่ยวกับการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๓๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๙))

(๑๙) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งในราชกิจจานุเบกษาและส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ประธานรัฐสภาทราบ (ร่างมาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓๐))

(๒๐) แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม (ร่างมาตรา ๓๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓๖ วรคหนึ่ง))

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยแก้ไขจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ จาก ๑๕๐ คน เป็น ๑๐๐ คน และแก้ไขการเสนอรายชื่อของสมาชิกพระองค์การเมืองจาก ๑๕ คน เป็น ๑๐ คน (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ (๒) และ (๓))

๒. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๒.๑.๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการนำเสนอของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมายแล้ว ดังนี้

(๑) ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) มีหนังสือถึงหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด และกรุงเทพมหานคร กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานศาลปกครอง และพระองค์การเมืองทุกพระองค์การเมือง

เพื่อรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยให้ส่งความคิดเห็นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ election@ect.go.th ภายในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๑.๓) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (<https://www.ect.go.th>) ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยให้ส่งความคิดเห็นทางไปรษณีย์หรือทาง Email : election@ect.go.th ภายในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๑.๔) เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวผ่านระบบกลางทางกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๒) จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒.๑.๖) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใน การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมายแล้ว ดังนี้

(๑) ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (<https://www.ect.go.th>) ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยให้ส่งความคิดเห็นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ polparty@ect.go.th ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๑.๒) มีหนังสือถึงหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคุณภาพการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด และกรุงเทพมหานคร เพื่อรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยให้ส่งความคิดเห็นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ polparty@ect.go.th ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๑.๓) มีหนังสือถึงหัวหน้าพระองค์การเมืองทุกพระองค์การเมืองจำนวน ๔๔ พระองค์การเมือง เพื่อรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยให้ส่งความคิดเห็นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ polparty@ect.go.th ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๒) จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒.๒ การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งด้วยว่ามีความจำเป็นต้องตรากฎหมายฉบับนี้หรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๒.๒.๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำนวนหนึ่งร้อยคน โดยให้ใช้บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบลงทะเบียน และการคำนวณสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับเลือกตั้งให้เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมที่แต่ละพรรคร่วมกันได้รับการเลือกตั้ง นำรวมกันทั้งประเทศ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ การออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน การรวมคะแนน การประกาศผลการเลือกตั้ง และการอันที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบกับเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการเลือกตั้งและการตรวจสอบการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) ความชี้ช่องของกฎหมาย

จากการตรวจสอบปรากฏว่า ในปัจจุบันการดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้ ไม่มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

(๒.๒.๒) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำนวนหนึ่งร้อยคน สมควรแก้ไขวิธีการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) ความชี้ช่องของกฎหมาย

จากการตรวจสอบปรากฏว่า ในปัจจุบันการดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้ ไม่มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านการตรวจสอบพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๒ ฉบับแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๓.๑.๑) การจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ

เนื่องจากการกำหนดให้การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง อาจทำให้เกิดปัญหาว่าในกรณีที่พบรหุจริตการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อในเขตเลือกตั้งได้เขตเลือกตั้งหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องเพิกถอนการเลือกตั้งทั้งประเทศหรือเฉพาะเขตเลือกตั้งที่พบรหุจริตนั้น ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเป็นการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยเลือกเพียงพรรคการเมืองเดียวทั้งประเทศ โดยไม่กำหนดให้ใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหากรณีที่พบรหุจริตการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อว่าจะต้องเพิกถอนการเลือกตั้งทั้งประเทศหรือไม่ (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑))

(๓.๑.๒) การกำหนดวันและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อกำหนดวันและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ สำหรับกรณีที่พรรคการเมืองจะมีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อย่างไรนั้นให้เป็นไปตามมาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑))

(๓.๑.๓) จำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

เพิ่มจำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจาก ๕ คน เป็น ๙ คน เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากมีบัตรเลือกตั้ง ๒ ใบ และให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการรุกกำหนดจำนวนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นได้มีความจำเป็น ตามหลักเกณฑ์และไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ (๑)))

(๓.๑.๔) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีและการแบ่งเขตเลือกตั้ง

กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีและการแบ่งเขตเลือกตั้ง รวมถึงการคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖))

(๓.๑.๕) การตรวจสอบสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และการเลือกตั้งใหม่กรณีที่มีการสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยตัดเรื่องการนำคะแนน
ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้รับไปใช้ในการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี
แบบบัญชีรายชื่อออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขวิธีการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี
รายชื่อตามมาตรา ๙๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓)
และร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ วรรคสอง))

(๓.๑.๖) จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ^๑
กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ^๒
มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง))

(๓.๑.๗) หมายเลขอประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้กำหนดเรื่องการส่ง
ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อไว้แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยได้กำหนดไว้ในมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง ว่า พระคุณเมืองได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง^๓
แบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ในเมืองสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อได้ และรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ ก็มีได้มีการแก้ไขมาตรา ๙๐
ดังนั้น การกำหนดให้มีการรับสมัครผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแต่ยังไม่กำหนด
หมายเลขอประจำตัวให้ผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพื่อรอจนกว่าจะมีการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง^๔
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อแล้วเสร็จ จึงจะกำหนดหมายเลขอประจำตัวผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง^๕
ให้เป็นหมายเลขอุบัติหมายเลขของพระคุณเมือง นั้น ย่อมไม่สอดคล้องกับมาตรา ๙๐ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบบัญชีรายชื่อได้รับหมายเลขอประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับเลขที่ของหลักฐานการรับสมัคร
เช่นเดียวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๙
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๕๗ วรรคห้า))

(๓.๑.๘) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง^๖
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพระคุณเมือง

เนื่องจากในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ^๗
ผู้สมัครรับเลือกตั้งย่อมไม่มีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง เพราะเป็นค่าใช้จ่ายของพระคุณเมืองอยู่แล้ว จึงไม่
จำเป็นต้องกำหนดเรื่องค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ อย่างไรก็ตาม สมควรกำหนดเกี่ยวกับ
ค่าใช้จ่ายของพระคุณเมืองไว้ว่า จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของพระคุณเมืองไม่ให้จำนวนสมาชิกของพระคุณเมือง
ที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานในการคำนวณ เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ
ที่จะกำหนดจำนวนเงินตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พระคุณเมืองได้ส่งสมัครรับเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๑
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒))

(๓.๑.๙) ข้อห้ามในการหาเสียง การอุกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนน เพื่อให้ครอบคลุมการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

(๑) โดยที่การอุกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเป็นการอุกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครตามบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองมิใช่การอุกเสียงลงคะแนนให้แก่พรรคการเมือง ดังนั้น จึงควรใช้ถ้อยคำให้ชัดเจนว่า เป็นการอุกเสียงลงคะแนนให้แก่ “บัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง” (ร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔) ร่างมาตรา ๑๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑) ร่างมาตรา ๑๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสอง) ร่างมาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ (๑) (๒) และ (๖) และร่างมาตรา ๒๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๓))

(๒) กำหนดให้การอุกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อใช้บัตรเลือกตั้งแบบลงทะเบียนใน และกำหนดลักษณะบัตรเลือกตั้งบางประการไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจน (ร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔)

(๓) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกาบนลงในบัตรเลือกตั้งแล้วให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าลงคะแนนอย่างไร และกำหนดห้ามน้ำบัตรเลือกตั้งที่ออกเสียงลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนอย่างไร โดยคำว่า “อย่างไร” นั้น ย่อมมีความหมายครอบคลุม กรณีที่มิให้ผู้อื่นทราบว่าลงคะแนนเลือก “ผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด หรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใด” แล้ว รวมทั้งกำหนดให้สามารถอ่านว่า ความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ใน การอุกเสียงลงคะแนนได้โดยกำหนดให้การดำเนินการดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ ด้วย (ร่างมาตรา ๑๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓) และร่างมาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔))

(๔) กำหนดกรณีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักร โดยหากคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยความเห็นชอบของกระทรวงการต่างประเทศกำหนดให้มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักรแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้แตกต่างไปจากมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ก็ได้ ทั้งนี้ ตามความจำเป็นและความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ วรรคสอง))

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการประกาศผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และคะแนนที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด รวมทั้งประกาศผลการนับคะแนนที่แต่ละพรรคราชการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ และคะแนนที่ไม่เลือกบัญชีรายชื่อของพรรคราชการเมืองใด (ร่างมาตรา ๒๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๓))

(๓.๑.๑๐) การดำเนินการในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้อุกเสียงลงคะแนน

กำหนดการดำเนินการในกรณีที่หากผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้อุกเสียงลงคะแนน (บัตรเขย่ง) ให้คณะกรรมการประจำน่วยเลือกตั้งรายงานความไม่ถูกต้องตรงกันพร้อมเหตุผลต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่นเดียวกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่จำเป็นต้องรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประจำเขตเลือกตั้งก่อน แต่ต้องแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือ สั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีความเห็นว่า ความไม่ถูกต้องของคะแนนนั้นมิได้เกิดจากการทุจริตและไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการการเลือกตั้งจะสั่งให้ยุติคือโดยการยุติเรื่องในกรณีนี้ คือ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ต่อไป (ร่างมาตรา ๒๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๒))

(๓.๑.๑) การคำนวณสัดส่วนเพื่อหาผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยตัดหลักการเกี่ยวกับ การมิให้นำคะแนนผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในกรณีที่คะแนนไม่เลือกผู้ได้มากกว่าคะแนนที่ผู้สมัคร ได้รับไปใช้ในการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ร่างมาตรา ๒๒ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง))

(๒) กำหนดการคำนวณสัดส่วนเพื่อหาผู้ได้รับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยคำนวณตามลำดับ ดังนี้

(๒.๑) ให้รวมผลคะแนนทั้งหมดที่ทุกพรรคการเมืองได้รับจาก การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อทั้งประเทศ

(๒.๒) ให้นำคะแนนรวมจาก (๒.๑) หารด้วยหนึ่งร้อย ผลลัพธ์ที่ได้ ให้ถือเป็นคะแนนเฉลี่ยต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งคน

(๒.๓) ในการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคร่วมจะได้รับ ให้นำคะแนนรวมจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ที่แต่ละพรรคร่วมได้รับ หารด้วยคะแนนเฉลี่ยตาม (๒.๒) ผลลัพธ์ที่ได้เฉพาะส่วนที่เป็นจำนวนเต็มคือ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคร่วมได้รับ

(๒.๔) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ที่พรรคร่วมได้รับรวมกันทุกพรรคร่วมมีจำนวนไม่ครบหนึ่งร้อยคน ให้พรรคร่วมที่มีผลลัพธ์ ที่เป็นเศษโดยไม่มีจำนวนเต็มและพรรคร่วมที่มีเศษหลังจากการคำนวณตาม (๒.๓) พรรคร่วมใดเป็นหรือ มีเศษจำนวนมากที่สุด ให้ได้รับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่ออีกหนึ่งคน เรียงตามลำดับ จนกว่าจะมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคร่วมทั้งหมด ได้รับรวมกันครบจำนวนหนึ่งร้อยคน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าการคำนวณผลลัพธ์ที่เป็นเศษ จะคำนวณให้แก่ทุกพรรคร่วมที่มีจำนวนให้แก่พรรคร่วมที่มีผลลัพธ์ที่ได้เป็นจำนวนเต็มเท่านั้น

(๒.๕) ในการดำเนินการตาม (๒.๔) ถ้าในลำดับใดมีเศษเท่ากันและ จะทำให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเกินจำนวนหนึ่งร้อยคน ให้ตัวแทนของพรรคร่วมที่มีเศษเท่ากันจับสลากตามวันและเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อครบจำนวน

และเมื่อได้คำนวณตามลำดับข้างต้นเสร็จแล้ว ให้ถือว่าผู้สมัครตามบัญชีรายชื่อผู้สมัครของพรรคการเมืองตามจำนวนที่พรรคร่วมกันได้รับตามผลการคำนวณนั้นได้รับเลือกตั้งเรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรคร่วมกันจำนวนนั้น แต่ต้องไม่เกินจำนวนผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อเท่าที่มีอยู่ในแต่ละบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคร่วมกันได้ส่งผู้สมัครแต่หากมีกรณีที่จำนวนที่ผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อยังขาดอยู่ กล่าวคือ มีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อยคนผลก็จะเป็นไปตามมาตรา ๘๓ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้ในกรณีมีเหตุใด ๆ ที่ทำให้สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อยคน ให้สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้ชัดเจนว่าแม้พรรคร่วมกันได้ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อน้อยกว่าจำนวนที่ได้รับตามผลการคำนวณ ก็จะไม่มีการคำนวณสัดส่วนจำนวนผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๒๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๙))

(๓) ยกเลิกหลักการเกี่ยวกับการคำนวณสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในกรณีที่ต้องมีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตใหม่ภายในหนึ่งปีหลังจากวันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๖ (ยกเลิมมาตรา ๑๓๑))

(๓.๑.๒๗) การประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อด้วยที่การเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยใช้บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัลลง์ในการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อซึ่งไม่จำเป็นต้องยืดโดยกับผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้เมื่อผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้งทั้งหมด แต่ยังคงเห็นควรนำหลักการตามมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับระยะเวลาประกาศผลการเลือกตั้งมาใช้บังคับ กล่าวคือ ให้ประกาศผลการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ได้เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๕ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๒๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๙))

(๓.๑.๒๘) การประกาศผลการเลือกตั้งในราชกิจจานุเบกษา และส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ประธานรัฐสภาทราบ

กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งนำผลการเลือกตั้งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเมื่อมีประธานรัฐสภาแล้ว ให้ส่งเฉพาะบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของทุกพรรคร่วมกันไปยังประธานรัฐสภาเพื่อทราบโดยเร็ว โดยไม่ต้องแจ้งผลการเลือกตั้งต่อประธานรัฐสภาอีก (ร่างมาตรา ๒๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓๐))

(๓.๑.๒๙) การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

(๑) กำหนดให้ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ได้รับการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ได้รับการอันเป็นเหตุให้บุคคลอื่นกระทำการสนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการ

ดังกล่าว หรือรู้ว่ามีการกระทำการทำดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น หรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระบุเบียนหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑.๑) ในกรณีที่การกระทำการนั้นเป็นการกระทำเกี่ยวกับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการสั่งยกเลิกการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่ และสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครซึ่งกระทำการเช่นนั้นทุกรายไว้เป็นการชั่วคราว เป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง

(๑.๒) ในกรณีที่การกระทำการนั้นเป็นการกระทำเกี่ยวกับการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้แก่บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น ในหน่วยเลือกตั้งนั้นเป็นบัตรเสีย และให้คณะกรรมการการสั่งมิให้นับเป็นคะแนนในการคำนวณ หาจำนวนสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น ทั้งนี้ มิให้นำการณ์การสักหลังบัตรเสียและลงลายมือชื่อกับบัตร เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้บังคับแก่บัตรเสีย ดังกล่าว เฉพาะกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งภายหลังการนับคะแนนแล้ว (ร่างมาตรา ๒๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ วรคหนึ่ง))

(๒) กำหนดให้การดำเนินการกรณีที่มีการให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ครอบคลุมกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๒๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ วรคหนึ่ง))

(๓) กำหนดให้ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการทำงานเชิงรุก ที่จะดำเนินการสอดส่อง สืบสวน ได้ส่วน หรือแสวงหา ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อตรวจสอบว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการแต่ละคนที่พบที่นั่งการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำได อันอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ หรือนับคะแนนใหม่สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อที่มีเหตุ อันควรสงสัยว่ามิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยเลือกตั้งได โดยในกรณีที่เป็นการดำเนินการของกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (ร่างมาตรา ๒๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓))

(๓.๑.๑๔) บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดรองรับการแบ่งเขตเลือกตั้งเดิมให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปได้ สำหรับการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างที่อาจจะมีขึ้นก่อนการเลือกตั้งทั่วไป (ร่างมาตรา ๓๐)

(๒) กำหนดให้การดำเนินการได้ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับได้กับการดำเนินการเพื่อการเลือกตั้งทั่วไป ที่จะมีขึ้นภายในห้วงวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๓.๑.๖) มาตรารักษาการ

กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๓๒)

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๓.๒.๑) วิธีการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

กำหนดบุคคลผู้มีสิทธิเสนอรายชื่อผู้ที่จะได้รับการเลือกเป็นผู้ถูกส่งสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพระครุการเมือง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารพระครุการเมือง หัวหน้าสาขาพระครุการเมือง และตัวแทนพระครุการเมืองประจำจังหวัด รวมทั้งกำหนดจำนวนบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อของพระครุการเมืองโดยมีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ และกำหนดจำนวนบุคคลที่สมาชิกพระครุการเมืองสามารถลงคะแนนเลือกได้ไม่เกินสิบรายชื่อ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ (๑) (๒) และ (๓))

(๓.๒.๒) บทเฉพาะกาล

กำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่มีผลกระทำต่อการสรรหาสมาชิกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่มีอยู่แล้วหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่แล้วในวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔)

(๓.๒.๓) มาตรารักษาการ

กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (ร่างมาตรา ๕)

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการคุณภีกิจ (คณะกรรมการคุณพิเศษ)

คณะกรรมการคุณภีกิจ (คณะกรรมการคุณพิเศษ) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับผลใช้บังคับของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ว่า การที่มาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ บัญญัติว่า ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๓ มาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับจนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งแรกภายในห้วงเวลาที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ โดยในระหว่างที่ยังมิให้นำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับให้บทบัญญัติของมาตราดังกล่าวก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัตินั้นยังคงนำมาใช้บังคับต่อไป อาจทำให้เกิดปัญหาว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาพัฒนราษฎร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. จะมีผลใช้บังคับในขณะที่รัฐธรรมนูญฯ ยังไม่มีผลใช้บังคับได้หรือไม่

๕. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพัฒนราษฎร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพัฒนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ ซึ่งมีการกำหนดจำนวนสมาชิกสภาพัฒนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากเดิม ๓๕๐ คน เป็น ๔๐๐ คน และลดจำนวนสมาชิกสภาพัฒนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจาก ๑๕๐ คน เป็น ๑๐๐ คน และกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวนคะแนนสมาชิกสภาพัฒนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเสียใหม่ รวมทั้งให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาพัฒนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งจะทำให้การดูแลปัญหาของประชาชน มีความใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และประชาชนได้ใช้เจตจำนงในการเลือกตั้งที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๕

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่อง เสาร์ที่ ๖๐-๖๑/๒๕๖๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

ว.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดวันและสถานที่ที่พรrocการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อ
ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๔))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๙ (๑))

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัด
จะพึงมีและการแบ่งเขตเลือกตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมการตรวจสอบสิทธิการสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยตัดเรื่องการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อออก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ วรรคสอง)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมการจัดทำบัญชีรายชื่อในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนผู้สมัครแบบบัญชี
รายชื่อ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง)

(๗) กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้หมายเลขอประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งมาใช้บังคับแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (เพิ่มมาตรา ๕๗ วรรคห้า)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัคร
รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรrocการเมือง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมข้อห้ามในการหาเสียง การอุกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน
และการประกาศผลการนับคะแนน เพื่อให้ครอบคลุมการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๗๓ มาตรา ๘๕ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๙ มาตรา ๑๓๓ วรรคสอง
มาตรา ๑๓๗ วรรคสอง มาตรา ๑๑๘ (๔) (๕) และ (๖) และมาตรา ๑๒๓)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมการดำเนินการในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๒)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมการคำนวณสัดส่วนเพื่อหาผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒๘ และยกเลิกมาตรา ๓๓)

(๑๒) กำหนดให้มีการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๙)

(๑๓) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งในราชกิจจานุเบกษา และส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ประธานรัฐสภาทราบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมการดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจาก การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ จำนวนหนึ่งร้อยคน โดยให้ใช้บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบหนึ่งใบ และการคำนวณ สัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ที่จะได้รับเลือกตั้งให้เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนที่แต่ละพรรคการเมือง ได้รับการเลือกตั้งรวมกันทั้งประเทศ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ การออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน การรวมคะแนน การประกาศผลการเลือกตั้ง และการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบกับเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการเลือกตั้งและการตรวจสอบการเลือกตั้งให้เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริตและ
เที่ยงธรรม ซึ่งการตระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้
ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใช้บังคับ
ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน ซึ่งเป็นการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครเป็นรายบุคคลตามการแบ่งเขตเลือกตั้งที่กำหนด เขตเลือกตั้งละหนึ่งคน

(๒) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจำนวนหนึ่งร้อยคน ซึ่งเป็นการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรrocการเมืองจัดทำขึ้น โดยเลือก เพียงพรrocการเมืองเดียวทั้งประเทศ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) กำหนดวันและสถานที่ที่พรrocการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชี
รายชื่อ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเก้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกเสียง
ลงคะแนนในที่เลือกตั้งและนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง ในกรณีที่หน่วยเลือกตั้งได้
มีความจำเป็นอาจแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มเต็มตามหลักเกณฑ์และไม่เกินจำนวน
ที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี
และการแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศ
ในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เคลื่อนย้ายจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสี่ร้อยคน จำนวนที่ได้รับ
ให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑)
ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน โดยให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

(๓) จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^๑
ในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๔) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) และ (๓) แล้ว
ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่ครบสี่ร้อยคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตาม (๓)
มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^๑
ตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบ
จำนวนสี่ร้อยคน

(๕) จังหวัดใดมีการเลือกตั้งได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง
เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน
และต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง หากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้สมัครผู้ได้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะดังห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและผู้สมัครผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้เสนอเรื่องต่อกคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัย ในการนี้ที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าผู้สมัครผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว ให้มีคำสั่งยกเลิกการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นและสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่”

“ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้สมัครผู้นั้นรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว และดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๓๔”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้สมัครผู้นั้นรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้วปักปิดหรือไม่แจ้งข้อความจริงนั้น ให้ถือว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ พระราชการเมืองได้ส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้พรคละหนึ่งบัญชี มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง

(๒) พระราชการเมืองจะเสนอรายชื่อบุคคลได้ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลนั้น และบุคคลดังกล่าวต้องเป็นสมาชิกของพระราชการเมืองที่จะเสนอรายชื่อเพียงพระองค์เดียว

(๓) ให้จัดทำบัญชีรายชื่อตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด โดยจัดเรียงลำดับรายชื่อผู้สมัครตามลำดับหมายเลข

(๔) รายชื่อในบัญชีผู้สมัครของพระราชการเมืองต้องไม่ซ้ำกับพระราชการเมืองอื่นและไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้าของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

“ให้นำความในมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับแก่การให้หมายเลขอประจำตัวสำหรับผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อด้วยโดยอนุโนม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง^๑
ตั้งต่อไปนี้

(๑) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่จะใช้จ่าย
ในการเลือกตั้ง

(๒) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้ง
ในกรณีที่ผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อผู้ได้ของพรรคราษฎรเมืองได้ใช้จ่ายไปเพื่อการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใด
ให้นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคราษฎรเมืองด้วย

ในการกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตาม (๒) จะกำหนดโดยใช้จำนวน
สมาชิกของพรรคราษฎรเมืองที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานในการคำนวณมีได้
โดยให้คณะกรรมการหารือกับหัวหน้าพรรคราษฎรเมือง และให้มีการทบทวนการกำหนดจำนวนเงิน
ดังกล่าวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและสภาพทางเศรษฐกิจอย่างน้อยทุกสี่ปี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจุงใจ
ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น หรือบัญชีรายชื่อของพรรคราษฎรเมืองได้
ให้กดเงินลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือบัญชีรายชื่อของพรรคราษฎรเมืองได้ หรือการซักชวน
ให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำให้เสนอให้ สัญญาจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน
หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ได้

(๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะ
โดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

(๓) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื้นเริงต่าง ๆ

(๔) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ได้

(๕) หลอกลวง บังคับ บุ้งเข็บ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ
หรือจุงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคราษฎรเมือง”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ การออกเสียงลงคะแนนให้ใช้บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบหนึ่งใบ ซึ่งต้องมีลักษณะแตกต่างที่สามารถจำแนกออกจากกันได้อย่างชัดเจน

บัตรเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องมีช่องทำเครื่องหมายและหมายเลขไม่น้อยกว่า
จำนวนผู้สมัครในเขตเลือกตั้งนั้น

บัตรเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อต้องมีช่องทำเครื่องหมายและหมายเลขของบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองและชื่อพรรคการเมืองพร้อมภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองครบถ้วนทุกพรรคที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

บัตรเลือกตั้งตามวาระสองและวาระสามต้องมีช่องทำเครื่องหมายว่าไม่เลือกผู้สมัครใดหรือบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด แล้วแต่กรณี ด้วย

การออกเสียงลงคะแนนให้เป็นไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๓ การออกเสียงลงคะแนน ให้ทำเครื่องหมายกากรบทลงในช่องทำเครื่องหมายของหมายเลขผู้สมัครหรือบัญชีรายชื่อของพรรครการเมืองในบัตรเลือกตั้ง และในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประสงค์จะออกเสียงลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดหรือบัญชีรายชื่อของพรรครการเมืองใด ให้ทำเครื่องหมายกากรบทลงในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกบัญชีรายชื่อของพรรครการเมืองใด”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๒ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากรบทลงในบัตรเลือกตั้งแล้วให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าลงคะแนนอย่างไร แล้วให้นำบัตรเลือกตั้งนั้นใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๙ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ออกเสียงลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนอย่างไร”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวาระสองของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักร คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของกระทรวงการต่างประเทศจะกำหนดให้มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักรก็ได้ หากจะเป็นการสะดวก รวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าการดำเนินการตามวาระหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะกำหนดให้แตกต่างไปจากมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ตามความจำเป็นและเหมาะสมก็ได้”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวาระสองของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การนับคะแนนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องกำหนดให้มีการนับคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด” ด้วย”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความใน (๔) (๕) และ (๖) ของมาตรา ๑๗๔ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครเกินจำนวนหนึ่งคน หรือเลือกบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเกินหนึ่งบัญชีรายชื่อ

(๕) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือบัญชีรายชื่อ ของพรรคราชการเมืองใด เว้นแต่เป็นการทำเครื่องหมายในช่อง “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกบัญชีรายชื่อ ของพรรคราชการเมืองใด”

(๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือบัญชีรายชื่อ ของพรรคราชการเมือง และทำเครื่องหมายในช่อง “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” หรือ “ไม่เลือกบัญชีรายชื่อ ของพรรคราชการเมืองใด” ด้วย”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำนวยเลือกตั้ง ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีกให้รายงานความไม่ถูกต้องตรงกันพร้อมเหตุผล ต่อคณะกรรมการ พร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ และนำส่ง หีบบัตรและอุปกรณ์แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานตามวรคหนึ่งแล้ว ให้สั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น เว้นแต่คณะกรรมการจะมีความเห็นว่า ความไม่ถูกต้องตรงกันนั้นมิได้เกิดจากการทุจริตและไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เปลี่ยนแปลงไป จะสั่งให้ยุติได้”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๓ เมื่อรับรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น รวมทั้งคะแนนที่ได้จากการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งและการลงคะแนนเลือกตั้ง นอกราชอาณาจักรแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศผลการนับคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และคะแนนที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด

(๒) ประกาศผลการนับคะแนนที่แต่ละพรรคราชการเมืองได้รับจากการเลือกตั้ง แบบบัญชีรายชื่อ และคะแนนที่ไม่เลือกบัญชีรายชื่อของพรรคราชการเมืองใด”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๖ เขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายได้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่า
คะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการ
จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีเข่นนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่
โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๔ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานผลรวมคะแนนแบบบัญชีรายชื่อ^๑
จากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้ว ให้ดำเนินการคำนวณสัดส่วนเพื่อหาผู้ได้รับเลือกตั้ง^๒
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้รวมผลคะแนนทั้งหมดที่ทุกพรรคการเมืองได้รับจากการเลือกตั้งแบบบัญชี
รายชื่อทั้งประเทศ

(๒) ให้นำคะแนนรวมจาก (๑) หารด้วยหนึ่งร้อย ผลลัพธ์ที่ได้ให้อีกเป็นคะแนนเฉลี่ย^๓
ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อหันคน

(๓) ในการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ^๔
ที่แต่ละพรรคร่วมจะได้รับ ให้นำคะแนนรวมจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ^๕
ที่แต่ละพรรคร่วมได้รับ หารด้วยคะแนนเฉลี่ยตาม (๒) ผลลัพธ์ที่ได้เฉพาะส่วนที่เป็นจำนวนเต็ม^๖
คือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคร่วมนั้นได้รับ

(๔) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคร่วมได้รับรวมกันทุกพรรคร่วมมีจำนวนไม่ครบหนึ่งร้อยคน ให้พรรคร่วมที่มีผลลัพธ์ที่เป็นเศษ^๗
โดยไม่มีจำนวนเต็มและพรรคร่วมที่มีเศษหลังจากการคำนวณตาม (๓) พรรคร่วมที่เป็นหรือมีเศษ^๘
จำนวนมากที่สุด ให้ได้รับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่ออีกหนึ่งคนเรียงตามลำดับ^๙
จนกว่าจะมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคร่วมทั้งหมดได้รับรวมกัน
ครบจำนวนหนึ่งร้อยคน

(๕) ในการดำเนินการตาม (๔) ถ้าในลำดับใดมีเศษเท่ากันและจะทำให้จำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเกินจำนวนหนึ่งร้อยคน ให้ตัวแทนของพรรคร่วมที่
ที่มีเศษเท่ากันจับสลากตามวันและเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^{๑๐}
แบบบัญชีรายชื่อครบทั้งจำนวน

ให้อธิบายว่าผู้สมัครตามบัญชีรายชื่อผู้สมัครของพรรคร่วมตามจำนวน
ที่พรรคร่วมได้รับตามผลการคำนวณตามวรคหนึ่งได้รับเลือกตั้งเรียงตามลำดับหมายเลข
ในบัญชีรายชื่อของพรรคร่วมนั้นจนครบจำนวน แต่ต้องไม่เกินจำนวนผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ^{๑๑}
เท่าที่มีอยู่ในแต่ละบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคร่วมได้รับเลือกตั้ง จำนวนที่ยังขาดอยู่ให้เป็นไป^{๑๒}
ตามมาตรา ๘๓ วรคคี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗๙ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการคำนวณสัดส่วนจำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๒๘ แล้ว
และคณะกรรมการมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม^๑
ให้คณะกรรมการประกาศผลการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๐ เมื่อคณะกรรมการประกาศผลการเลือกตั้งแล้วให้นำผลการเลือกตั้ง^๑
ไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเมื่อมีประธานรัฐสภาแล้ว ให้ส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชี
รายชื่อของทุกพรรคการเมืองไปยังประธานรัฐสภาเพื่อทราบโดยเร็ว”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๒ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัคร
ผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐาน
อันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้บุคคลอื่นกระทำ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการ
ดังกล่าว หรือรู้ว่ามีการกระทำการดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น หรือกระทำการ
อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการ
จนอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้nmิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการมีคำสั่ง^๑
ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่การกระทำการนั้นเป็นการกระทำเกี่ยวกับการเลือกตั้ง^๑
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการสั่งยกเลิกการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่ และสั่งระงับ
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครซึ่งกระทำการเข่นนั้นทุกรายไว้เป็นการชั่วคราว เป็นระยะเวลา
ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง

(๒) ในกรณีที่การกระทำการนั้นเป็นการกระทำเกี่ยวกับการเลือกตั้ง^๑
แบบบัญชีรายชื่อ ให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนให้แก่บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น^๑
ในหน่วยเลือกตั้งนั้นเป็นบัตรเสีย และให้คณะกรรมการสั่งมิให้นั้นเป็นคะแนนในการคำนวณ
หาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น ทั้งนี้ มิให้คำว่า
ในมาตรา ๑๓๔ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่บัตรเสียดังกล่าว เฉพาะกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่ง^๑
ภายในลักษณะการนับคะแนนแล้ว”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๖ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครผู้ใดหรือบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด หรือให้ด่วนลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครผู้ใดหรือบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด หรือให้ลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด หรือบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดซื้อยืดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สิน ของผู้รับไว้เป็นการทั่วราชนกาวาศalaและมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓๗ ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ที่จะดำเนินการสอดส่อง สืบสวน ไต่สวน หรือแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อตรวจสอบ ให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ถ้าคณะกรรมการสืบสวนหรือไต่สวนแล้ว มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือกรรมการแต่ละคน พบเห็นการกระทำการหรือการด่วนการกระทำได้อันอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริต หรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจจัดซื้อจัดจ้าง ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่สำหรับการเลือกตั้งแบบ แบ่งเขตเลือกตั้ง หรือการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือ เที่ยงธรรมในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยเลือกตั้งได้ ในกรณีที่เป็นการดำเนินการของ กรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๐ การแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เข้าบังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปสำหรับการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ที่อาจจะมีขึ้นก่อนการเลือกตั้งทั่วไป

มาตรา ๓๑ การดำเนินการได้ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับได้กับการดำเนินการเพื่อการเลือกตั้งทั่วไปที่จะมีขึ้นภายหลังวันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เข้าบังคับ

มาตรา ๓๒ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว
เรื่องเลขที่ ๖๐-๖๑/๒๕๖๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อกำหนดจำนวนบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อและการลงคะแนนเลือกบุคคล
ในบัญชีรายชื่อ ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ^๑
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ (๑) (๒) และ (๓))

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช
๒๕๖๔ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยจำนวนหัวร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจาก
การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ^๒
จำนวนหนึ่งร้อยคน สมควรแก้ไขวิธีการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี
รายชื่อให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การเมือง

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) (๒) และ (๓) ของวรคหนึ่ง ของมาตรา ๕๑
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคล
เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารการเมือง หัวหน้าสาขา
การเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป
โดยผู้มีสิทธิเสนอรายชื่อ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารการเมือง หัวหน้าสาขาการเมือง
และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบ
คุณสมบัติและจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยรายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาค
ต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง และส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวไปยังสาขา
การเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๓) ให้หัวหน้าสาขาการเมืองหรือตัวแทนพรรครายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนน
จัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนน

เลือกได้คุณละไม่เกินลิบรายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรครการเมืองต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยคนหรือการประชุมตัวแทนพรครการเมืองประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่า ห้าสิบคน เมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรครการเมืองหรือตัวแทนพรครการเมืองประจำจังหวัดประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรครการเมืองหรือตัวแทนพรครการเมืองประจำจังหวัดนั้นแล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว”

มาตรา ๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรครการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่มีผลกระทำต่อการสรรหาสมาชิกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่มิอยู่แล้วหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี